

Medicina Integrada II (20416)

Titulació/estudi: Grau en Medicina

Curs: 2n

Trimestre: 1r

Nombre de crèdits ECTS: 4

Hores dedicació estudiant: 100 h (20 h presencials y 80 h de treball personal fora de l'aula)

Llengua o llengües de la docència: Català / Castellà

Professorat: UPF: Manel Algara, Josep-Eladi Baños i Josep Lloreta. UAB: Ramon Miralles, Enric Samsó i José Felipe Solsona

1. Presentació de l'assignatura

El pla d'estudis del grau en Medicina conjunt de la Universitat Pompeu Fabra i de la Universitat Autònoma de Barcelona estableix com un dels seus objectius principals una formació integral del coneixement mèdic, de manera que les bases biològiques de la medicina i les disciplines clíniques no es considerin com matèries estanques sense continuïtat. Per aquesta raó, s'hi van incloure un grup d'assignatures sota el nom de Medicina Integrada I, II, III i IV, que s'impartiran en els quatre primers cursos del grau en Medicina.

Medicina Integrada és, doncs, la denominació d'assignatures destinades a presentar els problemes de salut de manera transversal, tant horitzontalment com verticalment. Òbviament, això implica que el grau es consideri com un tot inseparable i no com una juxtaposició de sis cursos. En altres paraules, els estudiants hauran de comprendre alguns conceptes que teòricament corresponen a assignatures de cursos superiors i, més endavant, tornaran a conceptes dels primers cursos ja assolits.

Aquestes assignatures volen també constituir un escenari per al desenvolupament de competències genèriques bàsiques, algunes de les quals seran tractades en altres matèries de manera implícita, però que precisen d'activitats específiques com les que es duren a terme en Medicina Integrada.

2. Competències a assolir

- Conèixer l'estructura de la funció cel·lular, així com les característiques de les biomolècules, el seu metabolisme, la regulació i la integració metabòlica.
- Descriure les bases de la comunicació cel·lular i el comportament de les membranes excitables.
- Conèixer la morfologia, l'estructura i la funció de la sang.
- Conèixer la morfologia, l'estructura i la funció de l'aparell excretor.
- Conèixer la morfologia, l'estructura i la funció del sistema endocrí.
- Conèixer la morfologia, l'estructura i la funció del sistema nerviós central i perifèric.
- Comprendre el principi de factor de risc i la seva importància en la prevenció de la malaltia.

- Comprendre i interpretar críticament els textos científics.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals malalties del sistema endocrí.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals malalties del sistema nerviós central i perifèric.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals malalties de la sang.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals malalties nefrourinàries.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el tractament dels trastorns psiquiàtrics.
- Conèixer les indicacions de les proves bioquímiques, hematològiques, immunològiques, microbiològiques, anatomopatològiques i d'imatge.
- Valorar la relació benefici-risc dels procediments diagnòstics i terapèutics.
- Aprendre els fonaments de la farmacologia dels diferents aparells i sistemes.
- Aprendre com gestionar les dinàmiques del treball de grup.
- Aprendre a organitzar el temps de treball personal.
- Fer una exposició en públic, oral i escrita, de treballs científics i/o informes professionals.

3. Continguts

En el període docent els estudiants hauran de resoldre quatre problemes, als quals dedicaran dues setmanes a cadascun (excepte el cas 4, al qual n'hi dedicaran tres):

- Cas 1. La Júlia no es troba bé
- Cas 2. La màquina de la vida
- Cas 3. Nervis
- Cas 4. Una blanca pal·lidesa

4. Avaluació

L'avaluació tindrà en compte les activitats següents:

a) Examen final (60% de la nota final): consistirà en 30 preguntes d'elecció múltiple que formaran part de l'examen regular del trimestre (40%) i una prova escrita de resolució de problemes (20%).

b) Treballs dels casos (40%):

- Casos 1 i 2: treballs individuals (presentació escrita)
- Cas 3: treball en grup (presentació escrita)
- Cas 4: treball en grup (presentació oral)

c) Criteris sobre el procés de recuperació

- Procés de recuperació: els estudiants que, després del procés d'avaluació no hagin superat l'assignatura, tindran l'opció d'una prova de recuperació durant el mes de juliol. En aquesta podran lliurar els informes de casos que els hi quedin pendents o que hagin estat avaluats negativament, i/o realitzar les proves corresponents a l'examen final. És requisit essencial per la presentació a la prova de recuperació l'assistència almenys el 75% de les sessions de grup amb tutor.

5. Bibliografia i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

OBRES GENERALS

ANÒNIM. *Dorland, diccionario enciclopédico ilustrado de medicina*. 30a. ed. Madrid: Elsevier, 2005.

FOZ, M.; LLAURADÓ, E.; RAMIS, J. *Diccionari enciclopèdic de medicina*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2000.

NAVARRO, F. A. *Diccionario crítico de dudas inglés-español de medicina*. 2a. ed. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2000.

ANATOMIA

MOORE, K. L.; AGUR, A. M. R. *Fundamentos de anatomía con orientación clínica*. 2a. ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2003.

PUTZ, R.; PABST, R. *Sobotta atlas de anatomía humana*. 22a. ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2006.

MOORE, K. L.; DALLEY, A. F. *Anatomía con orientación clínica*. 5a. ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2007.

BIOQUÍMICA

BERG, J. M. *Bioquímica*. 6a. ed. Barcelona: Reverté, 2008.

VOET, D. *Bioquímica*. 3a. ed. Buenos Aires: Editorial Médica Panamericana, 2006.

EPIDEMIOLOGIA

LILIENFELD, D. E. *Foundations of epidemiology*. 3a. ed. Nova York: Oxford University Press, 1994.

ROTHMAN, K. J. *Epidemiology: an introduction*. Oxford: Oxford University Press, 2002.

FARMACOLOGIA

FLÓREZ, J. *Farmacología humana*. 5a. ed. Barcelona: Elsevier-Masson, 2007.

RANG, H. P.; DALE, M. M.; RITTER, J. M.; FLOWER, R. J.; Rang y Dale *Farmacología*. 6a. ed. Barcelona: Elsevier-Churchill Livingstone, 2008.

FISIOLOGIA I FISIOPATOLOGIA

ESTELLER, A.; CORDERO, M. *Fundamentos de fisiopatología*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 1998.

FOX, S. I. *Fisiología humana*. 10a. ed. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2008.

GUYTON, A. C. *Tratado de fisiología médica*. 11a. ed. Madrid: Elsevier España, 2006.

GUYTON, A. C.; HALL, J. E. *Fisiología y fisiopatología*. 6a. ed. Mèxic: McGraw-Hill Interamericana, 1998.

POCOCK, G. *Fisiología humana: la base de la medicina*. 2a. ed. Barcelona: Masson, 2005.

GENÈTICA

KLUG, W. S.; CUMMINGS, M. R. *Conceptos de genética*. 8a. ed. Madrid: Pearson Educación, 2006.

HISTOLOGIA

FAWCETT, D. W. *Bloom and Fawcett: Concise Histology*. 2a. ed. Londres: Arnold, 2002.

JUNQUEIRA, L. C. U. *Histología básica*. 5a. ed. Barcelona: Masson, 2000.

MCKENZIE, J. C. *Basic concepts in cell biology and histology: a student's survival guide*. Nova York: McGraw-Hill, Health Professions Divisions, 2000.

IMMUNOLOGIA

PAUL, W. E. *Fundamental Immunology*. 6a. ed. Filadèlfia: Lippincott / William Wilkins, 2008.

REGUEIRO, J. R.; LÓPEZ, C.; GONZÁLEZ, S.; MARTÍNEZ, E. *Inmunología. Biología y patología del sistema inmune*. 3a. ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2002.

MEDICINA INTERNA

ROZMAN, C. (dir.); FARRERAS-ROZMAN. *Medicina interna*. 16a. ed. Madrid: Harcourt-Brace España, 2009.

KASPER, D. L. Harrison. *Principios de medicina interna*. 16a. ed. Mèxic: McGraw-Hill Interamericana, 2005.

5.2. Bibliografia complementària

OBRES GENERALS

LAST, J. M. (ed.). *Diccionario de epidemiología*. Salvat: Barcelona, 1989.

ANATOMIA

LLUSÀ, M.; MERÍ, A.; RUANO-GIL, D. *Manual y atlas fotográfico de anatomía del aparato locomotor*. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2004.

BIOQUÍMICA

MATHEWS, C. K. *Bioquímica*. 3a. ed. Madrid: Pearson Educación, 2002.

STRYER, L. *Bioquímica*. 5a. Barcelona: Editorial Reverté, 2003.

EPIDEMIOLOGIA

GORDIS, I. *Epidemiology*. 4a. ed. Filadèlfia: WB Saunders, 2009.

MACMAHON, B.; TRICHOULOULUS, D. *Epidemiología*. Madrid: Marban, 2001.

SACKETT, D. L.; HAYNES, B.; GUYATT, G. H.; TUGWELL, P. *Epidemiología clínica, ciencia básica para la medicina clínica*. 2a. ed. Buenos Aires: Editorial Médica Panamericana, 1991.

FARMACOLOGIA

BRUNTON, L. L.; LAZO, J. S.; PARKER, K. L.; GOODMAN & GILMAN. *Las bases farmacológicas de la terapéutica*. 11a. ed. Mèxic: McGraw-Hill, 2007.

FISIOLOGIA I FISIOPATOLOGIA

GANONG, W. F. *Fisiología humana*. 20a. ed. Mèxic: El Manual Moderno, 2006.

LEVY, M. N.; STANTON, B. A.; KOEPPEN, B. M. *Fisiología*: Berne y Levy. 4a. ed. Madrid: Harcourt, 2006.

TRESGUERRES, J. A. F. i d'altres. *Fisiología humana*. 3a. ed. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2003.

GENÈTICA

KLUG, W. S.; CUMMINGS, M. R. Conceptos de genética. 8a. ed. Madrid: Pearson Educación, 2006.

HISTOLOGIA

GARTNER, L. P.; HIATT, J. L. *Histología. Texto y atlas*. Mèxic: McGraw-Hill Interamericana, 1997.

STEVENS, A. *Histología humana*. 3a. ed. Madrid: Elsevier, 2006.

IMMUNOLOGIA

ABBAS, A. K.; LICHTMAN, A. H.; POBER, J. S. *Cellular and Molecular Immunology*. 6a. ed. Filadèlfia: WB Saunders Elsevier, 2007.

ABBAS, A. K.; LICHTMAN, A. H.; POBER, J. S. *Inmunología celular y molecular*. 5a. ed. Madrid: Elsevier, 2004.

JANEWAY, C. A.; TRAVERS, P.; WALPORT, M.; CAPRA, J. D. *Immunobiology: The Immune System in Health and Disease*. 5a. ed. Nova York: Garland, 2001.

JANEWAY, C. A.; TRAVERS, P.; WALPORT, M.; CAPRA, J. D. *Inmunobiología*. 4a. ed. Barcelona: Masson S.A., 2000.

6. Metodologia

L'assignatura es farà en el format d'aprenentatge basat en problemes (ABP). Aquest mètode suposa el treball dels estudiants sols o en grup entorn a un problema o cas durant dues setmanes, sota la supervisió del seu tutor o tutora.

7. Programació d'activitats

26-9-2012. Presentació de l'assignatura al grup classe. Explicació de l'assignatura, les seves característiques, assignació de grups i resolució de dubtes.

1-10-2012. Primera sessió de tutoria del cas 1. Presentació i debat del cas 1.

8-10-20102. Segona sessió de tutoria del cas 1. Presentació de les descobertes dels estudiants i resolució del cas.

1-10-2012. Lliurament del treball individual corresponent al cas 1.

15-10-2012. Primera sessió de tutoria del cas 2. Correcció dels treballs dels estudiants. Presentació i debat del cas 2.

22-10-2012. Segona sessió de tutoria del cas 2. Presentació de les descobertes dels estudiants i resolució del cas.

26-10-2012. Lliurament del treball individual corresponent al cas 2.

29-10-2012. Primera sessió de tutoria del cas 3. Correcció dels treballs dels estudiants. Presentació i debat del cas 3.

5-11-2012. Segona sessió de tutoria del cas 3. Presentació de les descobertes dels estudiants i resolució del cas.

9-11-2012. Lliurament del treball de grup corresponent al cas 3.

12-11-2012. Primera sessió de tutoria del cas 4. Correcció del treball del grup dels estudiants.

Presentació i debat del cas 4.

19-11-2012. Segona sessió de tutoria del cas 4. Presentació de les descobertes dels estudiants i resolució del cas.

26-11-2012. Tercera sessió de tutoria del cas 4. Presentació oral del treball de grup dels estudiants.

3-12-2012. Sessió de tancament de l'assignatura. Discussió dels darrers dubtes, comentaris de preparació de l'examen i avaluació de l'activitat.

3/9/12

© *Universitat Pompeu Fabra, Barcelona*